

Innspill til høringsvar vedr. NRK-plakaten fra Norske Filmregissører

NRK var i en årrekke eneste radio- og fjernsynskanalen i Norge. I en slik monopolstilling har statskanalen bygge opp et unikt film-, video- og lydopptaksarkiv. Dette er vår felles historie og vår arv. I likhet med uttalelsene til Mediehuset VG v/Torry Pedersen og P4 v/Trygve Rønningen på innspillseminaret om NRK-plakaten, mener NFR at arkivet må gjøres mer tilgjengelig for alle eksterne aktører, på samme måte som bøker og annen kunst.

I dag må eksterne brukere betale opp mot 8000 kroner per påbegynt minutt for visning i Norge, 20 000 kroner per påbegynt minutt for visning i Norden og ytterligere for andre verdensdeler og andre formater. I tillegg kommer timepriser på overspilling, researchtilgang og leie av datamaskin/kontor i NRK. Alt påsyn foregår i NRKs lokaler.

En arkivbasert film på 60 minutter, som kun vises på NRK, vil kunne koste opp mot en halv million kroner i rene arkivkostnader. Dermed kan slike filmer umulig produseres utenfor NRK. Det høye kostnadsnivået svekker situasjonen for norsk historisk dokumentarfilm, og begrenser hvilke historier som fortelles, dermed også ytringsfriheten. Dette strider mot NRK-plakatens hovedkrav punkt 1, 2 og 3:

1. NRK skal understøtte og styrke demokratiet
2. NRK skal være allment tilgjengelig.
3. NRK skal styrke norsk språk, identitet og kultur.

NFR mener at disse hovedkravene kan styrkes ytterligere ved å la eksterne aktører få fri tilgang til arkivet.

Hvordan kan dette gjøres?

- Arkivet kan flyttes i sin helhet over til Nasjonalbiblioteket.
- Det kan opprettes audiovisuelle brukersentraler i alle biblioteker mot en beskjeden opphavsrettslig avgift.

Plakatens punkt 4: NRK skal etterstrebe høy kvalitet, mangfold og nyskaping.

Kulturdepartementets forventninger til filmbransjen er at filmene skal nå ut både nasjonalt og internasjonalt og holde en svært høy kvalitet. NRK går i dag inn i både fiksjons- og dokumentarfilm med svært lav andel. For disse lave beløpene stilles det i dag urimelige og motstridene krav til kulturdepartementets forventninger.

Hva kan gjøres med dette?

- Unngå kontrakter som legger begrensinger for visning av co-produserte filmer på ikke-konkurrerende plattformer i Norge og utlandet.
- Den eksterne produsenten må stå fritt til å markedsføre filmene i Norge og resten av verden. Lanseringsstøtten fra NFI, skal sikre at filmene når bredt ut.

- NRK samkjører sine visingsplaner for co-produserte filmer med den eksterne produsentens markedsføringsstrategi. Det sikrer et større publikum. NRK sikrer da ikke bare plakaten punkt 4; krav til høy kvalitet, mangfold og nyskaping, men også til å løfte norsk filmproduksjon både nasjonalt og internasjonalt.
- Fjern kravet fra NRK om at eksterne filmer skal tilpasses NRK. Dette strider mot kulturdepartementets forventninger for filmproduksjonen.
- Inntekter fra eksternt produserte filmer bør i sin helhet tilbakeføres til potten for eksterne produksjoner. Det vil styrke videreutviklingen nye filmer.
- KUD kan kreve i større grad at NRK bruker lisensavgiften til å styrke produksjon av filmer utenfor NRK. Et sterkt produksjonsmiljø utenfor NRK eksistere allerede og NRK skal bidra i enda større grad med midler til produksjoner som representerer kvalitet, mangfold og ytringsfrihet.

NRKs nettspiller

Som en kommentar til at publikum forholder seg mindre til kanalens sendeskjema og i større grad oppsøker enkeltprogrammer på NRKs nettspiller foreslår vi at det vurderes å legge ned NRK Super som TV-kanal og at midlene frigjøres til økt produksjon av barne- og ungdomsfilmer og programmer på nett. NRK sier selv i årsrapporten for 2013 at barn bruker færre antall timer på tradisjonelle tv-kanaler og 78% prosent av barn mellom 3-11 år har tilgang til nettbrett (Årsrapport 2013). NRK skriver at de tror det bare er snakk om tid før strømmetjenester overtar som viktigste distribusjonskanal for medieinnhold for barn. NFR mener det er naturlig å prioritere produksjon av innhold og bedre tilbudet til barn der de er. Vi mener også at NRK Super er en dynamisk kanal med svært mange gode og originale programmer for barn, produsert både internt og eksternt. Denne utviklingen må videreutvikles i samsvar med seernes vaner og naturlig teknologisk utvikling. Vi tror NRK Super vil bli like dynamisk og kvalitetsorientert som rendyrket nettkanal.

Hva betyr det for NRKs samfunnsoppdrag at de møter konkurranse fra internasjonale selskaper?

Konkurranse utenfra er positivt for det øker kravet til kvalitet, mer spisset innhold og større mangfold. Utviklingen i det globale mediemarkedet krever ikke at NRK i større grad bør rendyrker sin rolle som kun norsk medieaktør, men derimot styrker sin identitet som medieaktør i et globalt perspektiv og arbeide i større grad med nyskaping og originalt innhold. .

På vegne av styret i NFR,

Marianne Kleven
Forbundsleder

Mona Hoel
Nestleder

NFR

NORSKE FILMREGISSØRER
DIRECTORS GUILD OF NORWAY